

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul Legii pentru modificarea unor acte legislative

1. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite

Proiectul Legii pentru modificarea unor acte legislative (modificarea Legii cu privire la Curtea Constituțională nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 și a Codului jurisdicției constituționale nr. 502-XIII din 16 iunie 1995) este elaborat de Ministerul Justiției în vederea executării *Hotărârii Curții Constituționale nr. 17 din 4 iunie 2018 pentru controlul constituționalității unor prevederi referitoare la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Moldova și a articolului 4 alin. (2) din Codul jurisdicției constituționale* (în continuare – HCC nr. 17/2018).

Potrivit art. 28¹ alin. (1) al Legii nr. 317 din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională și a pct. 299 din Hotărârea Guvernului nr. 610 din 3 iulie 2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului, Guvernul are obligația ca în termen de cel mult trei luni de la data publicării hotărârii Curții Constituționale, să înainteze Parlamentului proiectul de lege cu privire la modificarea, completarea sau abrogarea actului normativ declarat, total sau parțial, neconstituțional.

Prin HCC nr. 17/2018 a fost declarat neconstituțional articolul 4 alin. (2) din Codul jurisdicției constituționale, adoptat prin Legea nr. 502 din 16 iunie 1995, și articolul 31 alin. (2) din Legea nr. 317 din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională.

Prevederile nominalizate mai sus declarate neconstituționale, se referă la limitele competenței Curții Constituționale în vederea controlului constituționalității actelor normative, în partea ce ține de aplicarea principiului *ratione temporis*. Alineatul (2) al art. 4 atât din Codul jurisdicției constituționale cât și al art. 31 din Legea cu privire la Curtea Constituțională prevede faptul că sunt supuse controlului constituționalității numai actele normative adoptate după intrarea în vigoare a Constituției Republicii Moldova – 27 august 1994.

În acest context, așa cum menționează și Curtea Constituțională în hotărârea sa, odată cu adoptarea Constituției Republicii Moldova nu au fost prevăzute proceduri de tranziție prin care să se constate neconstituționalitatea legilor adoptate până la 27 august 1994 și să se efectueze scoaterea lor din ordinea normativă în vigoare. Însă odată cu adoptarea Codului jurisdicției constituționale prin Legea nr. 502 din 16 iunie 1995, legislatorul a prevăzut, *inter alia*, că pot fi supuse controlului de constituționalitate numai actele normative adoptate după intrarea în vigoare a Constituției Republicii Moldova, lăsând nesoluționată situația legislației anterioare adoptării Constituției.

În hotărârea enunțată Curtea Constituțională a reținut că „[...]competența sa operează în cazul tuturor legilor în vigoare. Ea tratează aceste legi tot așa cum tratează legile adoptate după intrarea în vigoare a Constituției (a se vedea, *mutatis mutandis*, Decizia Curții Constituționale a României nr. 65 din 17 noiembrie 1993). Atât timp cât un text legislativ adoptat înainte de intrarea în vigoare a Constituției nu este abrogat potrivit articolului II din dispozițiile finale și tranzitorii ale Constituției, Curtea Constituțională își poate exercita controlul de constituționalitate cu privire

la acesta. Ea este motivată să procedeze astfel în baza principiului protecției efective pe care trebuie să o acorde drepturilor fundamentale și în baza statutului ei de garant al respectării Constituției (a se vedea, *mutatis mutandis*, Decizia Curții Constituționale a României nr. 72 din 6 octombrie 1994).”

2. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Drept urmare a constatărilor Curții Constituționale în partea ce ține de limitele proprii competențe, în exercitarea controlului constituționalității actelor normative, proiectul Legii pentru modificarea unor acte legislative, propune abrogarea alin. (2) al art. 4 din Codul jurisdicției constituționale, adoptat prin Legea nr. 502 din 16 iunie 1995, și alin. (2) al art. 31 din Legea nr. 317 din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională.

În consecință, Curtea Constituțională poate să-și extindă prerogativa de a efectua controlul constituționalității și asupra legilor adoptate înainte de 24 august 1994, odată cu adoptarea Constituției.

3. Fundamentarea economică-financiară

Implementarea prezentului proiect de lege nu necesită cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat.

4. Modul de încorporare a proiectului în sistemul actelor normative

Pentru implementarea prevederilor prezentului proiect de lege nu va fi necesară modificarea altor acte normative.

5. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor *Legii nr. 239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional*, proiectul de lege este plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, compartimentul *Transparența decizională*, directoriul *Proiecte de acte normative remise spre coordonare*.

Secretar de stat

Eduard SERBENCO